

НАСЕЛЕНИЕ И ДЕМОГРАФСКИ ПРОЦЕСИ В ОБЛАСТ ПЕРНИК ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

По данни от текущата демографска статистика, население на страната в края на 2021 г. е **6 838 937 души**, а на област Перник - **118 023 души**. В сравнение с предходната година населението на страната намалява със **77 611 души (1.1%)**, а на областта - с **2 403 души, или с 2.0%**. Броят и структурите на населението към края на всяка година се изчисляват на база данните от предходната година и данните за естественото и механичното движение на населението през текущата година.

През 2021 г. се проведе 18-то преброяване на населението и жилищния фонд в страната. По предварителна оценка¹ от Преброяване 2021, очаквания брой на населението, пребиваващо постоянно на територията на страната към **7 септември 2021 г.** е **6 520 314 души**, а на **територията на област Перник - 113 112**.

Разликата между данните за броя и структурите на населението от текущата демографска статистика и преброяванията се дължи основно на нерегистрираната външна миграция през десетгодишния период между преброяванията.

Една от основните задачи на преброяванията на населението е да се установи реалния брой на лицата, пребиваващи на територията на страната. Ето защо, в годините след преброяванията се правят преизчисления на населението въз основа на получените резултати от проведеното преброяване и данните за естествения и механичния прираст, получени от текущата демографска статистика за съответните години.

След окончателното въвеждане и обработка на данните от Преброяване 2021 броят на населението ще бъде преизчислен на база на преброеното население. Преизчислението ще обхване десетгодишен период, като ще бъдат ревизирани и основни демографски индикатори.

В съответствие с на Националната статистическа програма, първи окончателни данни от Преброяване 2021 ще бъдат представени и публикувани след 1 октомври 2022 година.

¹ [Предварителна оценка за броя на населението на България към 7 септември 2021 година \(nsi.bg\)](#)

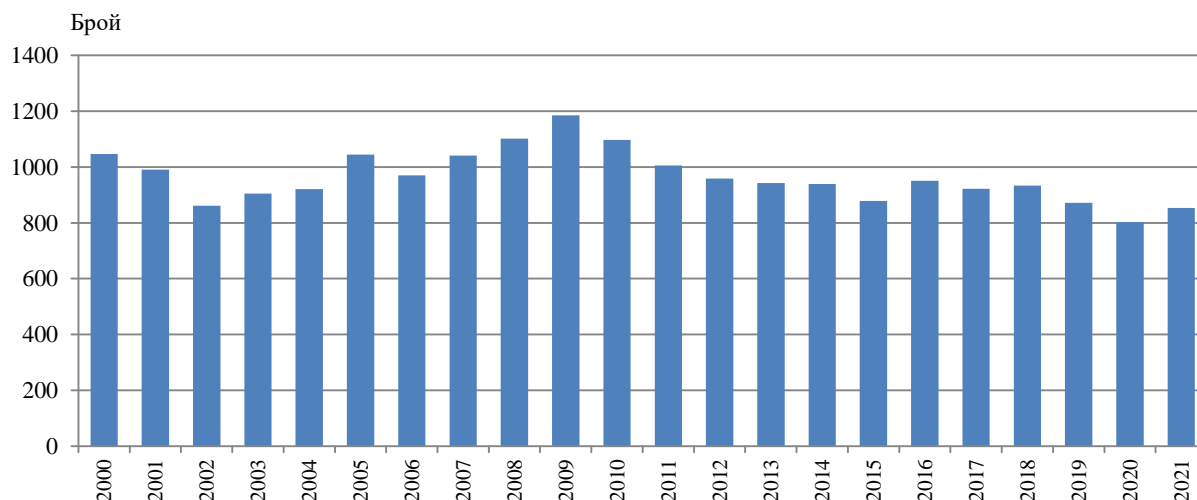
Промените в броя и структурите на населението през 2021 г. се определят от основните тенденции в демографските процеси.

- Нараства броят на живородените деца и коефициентът на обща раждаемост;
- Нараства броят на умрелите лица и коефициентът на обща смъртност;
- Намалява детската смъртност;
- Нараства броят на сключените граждански бракове и броят на бракоразводите;

Раждаемост

През 2021 г. в област Перник са регистрирани 856 родени деца, като от тях **853 (99.6%) са живородени**. В сравнение с предходната година броят на живородените се увеличава с 50 деца, или с 6.2%.

Фиг. 1. Живородени деца в област Перник през периода 2000 - 2021 година

Коефициентът на обща раждаемост² в област Перник през 2021 г. е 7.2‰, а през предходните 2020 и 2019 г. е бил съответно 6.7 и 7.3‰.

Броят на живородените момчета (438) е с 23 по-голям от този на живородените момичета (415).

В градовете и селата живородени са съответно 737 и 116 деца, а коефициентът на раждаемост е 7.9‰ в градовете и 4.4‰ в селата.

Област Перник е с раждаемост по-ниска от средната за страната (8.5‰).

Тоталният коефициент на плодовитост³ е един от основните показатели, характеризиращи плодовитостта на жените. **През 2021 г. средният брой живородени деца от една жена в област Перник е 1.67, а през предходната година е бил 1.54.**

² Брой живородени деца на 1 000 души от средногодишния брой на населението през годината.

³ Среден брой живородени деца, които би родила една жена през целия си фертилен период съобразно повъзрастовата плодовитост през отчетната година.

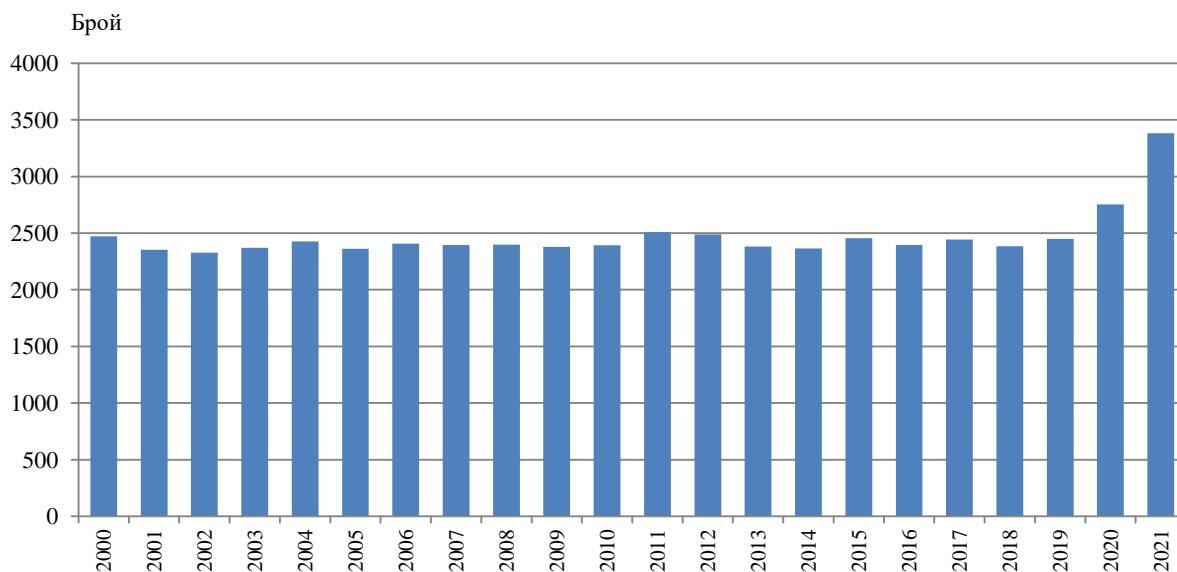
През 2021 г. средната възраст на жените при раждане на първо дете в областта намалява в сравнение с 2020 г. с 0.7 г. и достига 27.1 години.

Броят на живородените извънбрачни деца в област Перник е 539, или 63.2.0% от всички раждания. Относителният дял на извънбрачните живородени деца в градовете (64.3%) е по-висок, отколкото в селата (56.0%).

Смъртност

Броят на умрелите лица в област Перник през 2021 г. е 3 382, а коефициентът на обща смъртност⁴ - 28.4‰, при 21.7‰ общо за страната. Спрямо предходната година броя на умрелите в областта нараства с 627, или с 22.8%. Нивото на общата смъртност продължава да е твърде високо.

Фиг. 2. Умрели в област Перник през периода 2000 - 2021 година

Смъртността сред мъжете (30.8‰) е по-висока в сравнение със смъртността сред жените (26.1‰). През 2021 г. на 1 000 жени умират 1 116 мъже. Продължават и силно изразените различия в смъртността сред градското и селското население. Коефициентът на смъртност е по-висок в селата (40.2‰), отколкото в градовете (25.0‰).

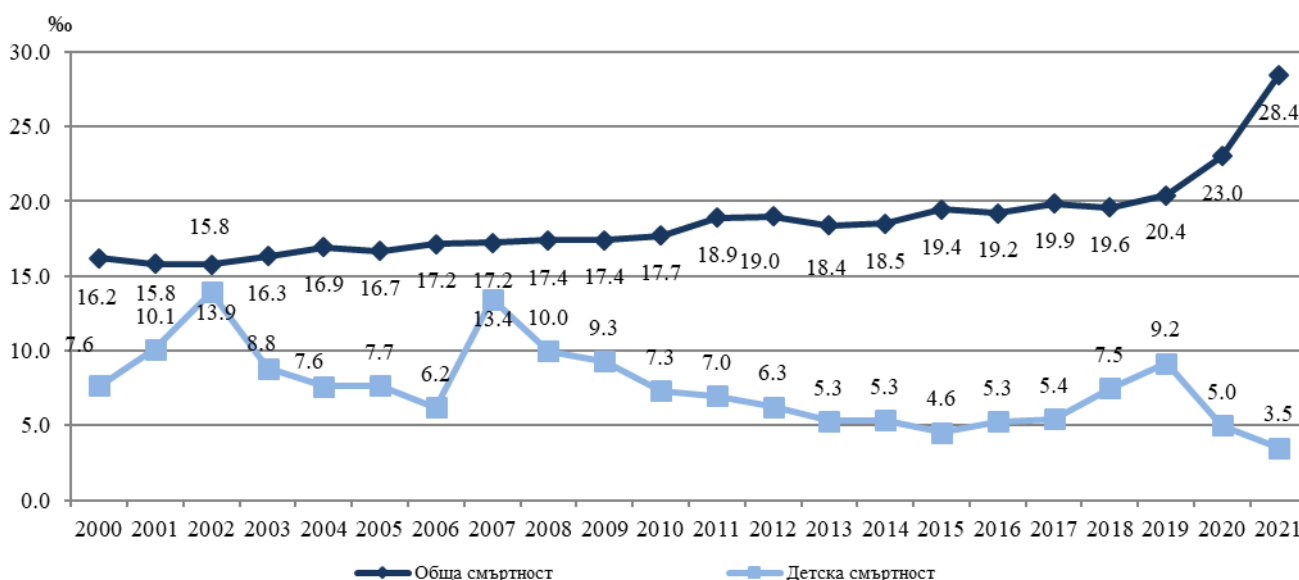
⁴ Брой умрели лица на 1 000 души от средногодишния брой на населението.

ТЕРИТОРИАЛНО СТАТИСТИЧЕСКО БЮРО - ЮГОЗАПАД
ОТДЕЛ „СТАТИСТИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ - ПЕРНИК“

Показателят за преждевременна смъртност⁵ през 2021 г. (19.2%) намалява спрямо предходната 2020 година (20.2%). В стойностите на показателя за преждевременна смъртност има съществени разлики при мъжете и жените. Умрелите жени на възраст под 65 години са 11.9% от всички умрели жени, а стойността на този показател при мъжете е 25.7%.

През 2021 г. в областта са починали 3 деца на възраст до една година. Коефициентът на детска смъртност⁶ е 3.5%, като през 2020 г. той е 5.0%.

Фиг. 3. Коефициенти на обща и детска смъртност

Бракове и разводи

През 2021 г. в област Перник са регистрирани 290 юридически брака - с 6 повече спрямо предходната година, а коефициентът на брачност⁷ е 2.4%. От всички регистрирани бракове 78.3% (227) са сред населението в градовете.

През 2021 г. средната възраст при сключване на първи брак за мъжете и жените е съответно 33.3 и 30.4 години. Спрямо предходната година средната възраст при мъжете намалява с 0.2 години, докато при жените се увеличава с 1.0 години.

Броят на разводите в областта през 2021 г. е 183, или с 10 повече от регистрираните през 2020 година. От всички прекратени бракове 79.2% се отнасят за населението в градовете.

Разводът не е бил първи за 9.3% от жените и мъжете, разтрогнали своите бракове в областта през 2021 година.

⁵ Относителен дял на умрелите лица под 65-годишна възраст от общия брой на умираанията.

⁶ Брой умрели деца на възраст под 1 година на 1 000 живородени.

⁷ Брой сключени бракове на 1 000 души от средногодишния брой на населението.

Вътрешна миграция

През 2021 г. в преселванията между населените места в област Перник са участвали 1 042 лица.

От преселващите се в страната 2 633 са избрали област Перник за свое ново местоживеене. Областите с най-големи относителни дялове в миграционния поток към област Перник са София (столица) - 40.4% и Кюстендил - 3.5%.

Най-малко преселили се в област Перник има от областите Кърджали, Силистра, Шумен и Ямбол - по 0.1%.

Външна миграция

През 2021 г. 344 души са променили своя настоящ адрес от област Перник в чужбина, а 329 лица са променили своето обичайно местоживеене от чужбина в област Перник.

Естествен и механичен прираст на населението

Броят и структурите на населението се определят от размерите и интензивността на неговото естествено и механично (миграционно) движение.

Разликата между живородените и умрелите представлява естественият прираст на населението. След 1990 г. демографското развитие на страната, а няколко години по-рано и на областта се характеризира с отрицателен естествен прираст на населението. **През 2021 г. в резултат на отрицателния естествен прираст населението на област Перник е намаляло с 2 529 души.**

Намалението на населението, измерено чрез **коефициента на естествения прираст, е минус 21.2%⁸**. Коефициентът на естествения прираст в градовете е минус 17.1%, а в селата - минус 35.8%.

Област Перник е сред шестте области, в които населението намалява с над 20 на 1 000 души през 2021 година.

Съществено влияние върху броя и структурите на населението оказва и механичния прираст, който през 2021 година е положителен - плюс 126 души. Той се формира като разлика между броя на заселилите се и изселилите се от областта.

⁸ Разлика между броя на живородените и броя на умрелите на 1 000 души от средногодишния брой на населението.

Методологични бележки

Броят и структурите на населението към края на всяка година се изчисляват на базата на данните от предходната година и данните за естественото и механичното движение на населението през текущата година.

Източник на данните за броя и структурите на населението е Информационна система „Демография“ в Националния статистически институт. Източник на данните за естественото и механичното движение на населението (раждания, умирация, бракове, разводи, вътрешна миграция) е Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението. Те се регистрират чрез документите образци ЕСГРАОН - ТДС: съобщение за раждане, съобщение за сключен граждански брак, съобщение за прекратен граждански брак, съобщение за смърт и адресна карта за промяна на настоящ адрес.

Източник на данните за външната миграция са Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението, образец ЕСГРАОН - ТДС: адресна карта за промяна на настоящ адрес; Националната агенция за приходите; Националният осигурителен институт; Министерството на вътрешните работи; Оценки на емиграционните потоци.

Данните за броя на населението и за настъпилите демографски събития в териториален разрез са представени според административно-териториалното устройство на страната към 31.12. на съответната година (населени места, общини, области), и статистически райони по настоящ адрес. Това е адресът, който отговаря на документално заявеното местоживее на лицето.

Възрастта на населението в края на годината е изчислена към 31.12. в навършени години. Възрастта на лицата при настъпване на демографско събитие се изчислява в навършени години въз основа на датата на раждане и датата на съответното събитие, т.е. възрастта, която лицата са достигнали при настъпване на събитието.

При изчисляване на демографските показатели се използва съвкупността на средногодишното население. Средногодишният брой на населението е средна аритметична величина от изчисленото население към края на предходната и края на отчетната година.